

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	35 lei
6 luni	18 "
3 luni	9 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R

Individual față de Societate și Stat de d-l Tiberiu Constant ;

JURISPRUDENȚĂ :

Înalta curte de casație s. II : *Statul Sârbesc cu Regina Natalia, Prințepile Barbu Știrbei, Prințepile Gh. Știrbei și Casa de depuneri și consemnațiuni ;*

Idem : idem ;

Idem s. III : *D-r M. Zambilovici cu Minist. de Interne ; Curtea de apel din Craiova s. I : Minist. de Finanțe cu Ion Dumitrescu.*

I N D I V I D U L

FAȚĂ DE

S O C I E T A T E Ș I S T A T

«L'homme est né libre et partout il est dans les fers» — J. J. — Rousseau «Contrat Social».

SUMAR : Cap. I Morala și dreptul.
Cap. II Individul față de societate.
Cap. III Individul față de stat.

CAPITOLUL I.

Morala, după noua concepțiune (1) — pe care o împărtășim și noi — este compusă din două părți : «Știința» adică studierea realității morale : faptele morale și legile lor (știința moravurilor).

«Arta», utilizarea acestei științe precum și a științelor conexe și a artei politice pentru ameliorarea realității morale, or-ce concepțiune apriorică a binelui absolut fiind exclusă.

După concepția clasică, morala este coprinsă într'un «codice de datorii» prezentat în termeni generali, abstracți și vagi ; ea se mai poate numi și «morala de intenție», căci se referă exclusiv la fenomenul intern al intenției, al voinței independent de or-ce altă considerație. «La volonté — zice Kant — est donc, en définitive, le principe de tout bien, comme de tout mal : rien n'est bon que la volonté» (2).

(1) Vezi : Bayet «La Morale Scientifique». (Alcan 1915).

(2) Th. Ruissen «Kant». p 193 (Alcan 1900).

Combătând vechea concepție d-l Bayet zice : «Au debut de ce chapitre, nous avons en a remarquer qu'entre la morale théorique et la morale pratique on ne retrouve pas la différence qui sépare la science et l'art. La théorie n'est pas conçue comme une étude désintéressée des faits et des lois : elle se propose d'établir la formule la plus générale des principes de l'action ; et de cette formule la morale pratique doit par déduction tirer le code des devoirs particuliers. Mais qui ne voit que, si la bonne volonté, la bonne intention sont le Bien absolu, l'élaboration d'un code quelconque est radicalement inutile?... Pourquoi dire : il ne faut pas tuer, il ne faut pas voler, lorsqu'à tout prendre l'important n'est pas d'éviter le meurtre et le vol, mais de ne voler et de ne tuer qu'avec une droite et bonne intention ? (3)» Și mai departe : «En un mot, tandis que l'ancienne morale disait : Formulons et groupons en système les devoirs que doit respecter l'homme et laissons l'individu responsable s'y soumettre ou les enfreindre, la morale nouvelle dira : La réalité morale, dans tel ou tel groupe social, est susceptible, sur tel ou tel point d'être améliorée. Améliorons-la. Ne rédigeons pas un code de devoirs : la science ne connaît ni devoirs, ni responsabilité. Améliorons, mettons à profit notre connaissance du réel pour créer un peu de bonheur». (p. 49).

Dreptul este un complex de regule necesare conviețuirii sociale, la respectul cărora or-cine poate — în principiu — fi forțat printr'o constringere exterioară.

El este o știință sau o artă : este «știință», când studiază transformările raporturilor necesarii între oameni în timp ; este artă, când se ocupă de mijloacele de a organiza actualmente aceste raporturi.

S'a căutat — după noi, fără succes — să se stabilească oare-cari *deosebiri* între Morală și Drept.

(3) A. Bayet, op cit, p. 29.

Intre câte-va dispoziții izolate în codurile de drept și morală recunoaștem și noi oare-cari deosebiri; între drept și morală însă alta de cât acea privitoare la constringerea exterioară, nu, după cum vom vedea.

Așa, s'a zis ⁽⁴⁾ că dreptul reglementează raporturile «externe», acțiunile, pe când morală se ocupă de fenomenul «intern», intenția. De asemeni H. Abrens: «A l'ordre moral appartiennent les actions en tant que leur caractère principal réside dans «l'intention» ou dans le motif pur et désintéressée qui préside à leur accomplissement..... A l'ordre juridique, au contraire, appartiennent les «actions» en tant qu'elles sont une condition d'existence et de développement pour la vie humaine, et que leur réalisation doit être indépendante de la bonne ou mauvaise intention» ⁽⁵⁾.

În ceea ce privește acțiunea, să observăm că atât morală cât și dreptul o au în vedere, trebuie să o aibă; iar intenția dacă are vre-o valoare în morală, acelaș lucru se întâmplă și pentru dreptul penal unde nu există delict fără intenție delictuoasă, în dreptul civil și în special în materia cea mai importantă, în «obligațiuni» aceiași intenție joacă un rol determinant, «obligațiunile trebuiesc executate cu bună credință» zice legea.

Am zis că morală are în vedere acțiunea, iată ce zice în această privință Lévy-Brubl: «En réalité, toutes deux, morale théorique et morale pratique, ont pour objet de régler l'action» ⁽⁶⁾. Iar d-l Goblot: «On appelle Ethique ou Morale, ou Philosophie pratique, cette partie de la philosophie qui concerne l'action et se propose de déterminer quel usage il convient de faire de la vie» ⁽⁷⁾.

Cu privire la intenție, am zis că ea dacă are vre-o valoare în morală, aceiași valoare o are și în drept, bine înțeles înțelegem o intenție care s'a tradus printr'un act exterior. Fenomenul psihologic intern scapă și moralei, scapă și dreptului întru cât el nu se exteriorizează; el este învelit de un mister ne pătruns încă, și nu moralei nici dreptului incumbă sarcina de a risipi ipotezele și a explica realitatea în această privință.

Dar, în mod ipotetic, să admitem că s'ar inventa un aparat care să ne descopere intenția cui-va; ce valoare socială ar avea această intenție dacă acea persoană nu s'ar putea stăpâni de a face fapte rele? este o persoană morală acea care este animată de cele mai admirabile, mai nobile intenții, dar care într'un mod constant săvârșește

fapte rele? Valorile morale prin ele înșile sunt problematice, ele nu devin reale de cât atunci când au luat un caracter social.

Înainte de a termina să remarcăm că deși în drept majoritatea autorilor sunt determinați, în morală aceiași sunt partizanii intenției, a libertății de a voi. Dar dacă este adevărat că acțiunile sunt determinate, nu este mai puțin adevărat că și intenția este determinată, în primul rând de ereditate și în al doilea, de mediū ambiant ⁽⁸⁾.

S'a mai susținut ⁽⁹⁾ că numai dreptul pe lângă elementul pasiv «obligațiunea», are și unul activ cu «dreptul» corelat primei. Însă o examinare mai de aproape a cestiunei, ne conduce a vedea și în morală, această corelațiune a elementului activ cu cel pasiv. Într'adevăr, dacă d. ex. socotim o obligație morală pentru cel bogat de a ajuta pe sărac sau infirm, implicit recunoaștem acestuia un drept la caritatea aceluia; căci cum am putea concepe o obligațiune de o parte fără un drept de cealaltă, un act care să fie în acelaș timp și facultativ și obligatoriu?

«Elementul esențial al ideii de justiție — s'a zis — este ideea de «egalitate». A fi just este a fi imparțial, a aplica aceiași măsură tuturor; injustiția este privilegiul. A pretinde fie-căruia după mijloacele sale, a da fie-căruia după necesitățile sale, aceasta este formula justiției». Foarte bine, dar formula moralei este identică. Când aceasta ne recomandă d. ex., ca bogatul să ajute pe cel nevoiaș, nu facea ea acest lucru spre a micșora neegalitatea creată de natură sau împrejurările sociale? Cred că da. Așa dar atât justiția cât și morală au elementul «egalitate» comun.

Mai mult încă, ideea de «bine» ⁽¹⁰⁾ sau mai exact «tendența pentru ameliorarea realității» le este comună.

Cu toate acestea s'a zis că justiția poate exista și în rău, d. ex. o epidemie, o foamete generală nu poate fi injustiții dar pot fi, sunt de sigur, rele. Dar să axaminăm lucrurile mai de aproape și să spunem: ele sunt și injustiții. Într'adevăr, dacă se zice că epidemiile și foametele sunt lucruri rele fiind-că împedică pe oameni în dezvoltarea lor progresivă, de ce nu s'ar putea tot așa de bine spune că ele sunt, din această cauză injustiții, fie ele și egal repartizate. Atât morală — în sfera ei mai mare, — cât și dreptul — în

⁽⁸⁾ Ribot — «Les maladies de la volonté». (Conclusion) (22 éd Alcan 1906).

⁽⁹⁾ E. Antonescu — «Scrieri juridice» t. II p. 52 (Gutemberg 1902).

⁽¹⁰⁾ Să se remarce că nu luăm această idee în sensul comun în care caz ni s'ar putea aplica justa combatere a lui Nietzsche. Vezi: Rădulescu-Motru — «Filosofia lui Nietzsche», p. 42.

⁽⁴⁾ Școala Kantiană și neo-Kantiană.

⁽⁵⁾ H. Abrens. «Philosophie du droit» t. I, p. 160. (6 ed. Leipzig 1869).

⁽⁶⁾ Lévy-Brubl. «La morale et la science des mœurs», p. 11 (Alcan).

⁽⁷⁾ Goblot. «Justice et liberté», p. 1 (Alcan).

sfera lui coprinsă într-o parte a primei — aș ca scop de a opri pe oameni să se împedice reciproc în dezvoltarea lor progresivă și de a-l face chiar să se ajute (11).

Așa dar atât dreptul cât și morala trebuie să aibă în vedere binele, utilul, căci ce ar fi o justiție sau o morală fără preocupare de utilitatea socială pentru care sunt create, alt-ceva de cât niște fantome înșelătoare, un rău, un obstacol chiar pe care oamenii și l-ar crea intenționat, cu alte cuvinte o absurditate?

Să vedem acum — după opinia pe care o împărtășim și noi — care este diferența între drept și morală. Este o diferență de formă: regulile dreptului pot fi aduse la îndeplinire — în principiu — prin constrângere materială, fie asupra persoanei însăși, fie asupra averii sale, adică asupra complimentului persoanei; cele morale nu.

Cercul cel mic al dreptului tinde a se mări din ce în ce făcând incursii în domeniul moralei. Noul cod German ilustrează aceasta. Într'adevăr, el proclamă un nou principiu — fertil în consecințe și dificultăți practice — «fă binele», opus principiului tradițional și general, «nu face rău» (12). El opune moralei individualiste consacrată de legiurile anterioare, adică devenită drept individual, o morală, devenită un drept, — ca să zicem așa — socialist sau altruist. Rezultă de aci că regulile de morală individualistă au fost (în parte bine înțeles) traduse în texte de lege înaintea regulilor de morală altruistă. Așa dar însuși procesul de evoluție al dreptului vine spre a confirma părerea pe care o împărtășim că între morală și drept o diferență de «natură» nu există, că ea nu există de cât în «formă», în faptul constrângerii materiale care caracterizează dreptul.

(Va urma).

Tiberiu Constant
Advocat, Brăila

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 19 Februarie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Statul sârbesc cu M. S. Regina Natalia, Principele Barbu Știrbei, Principele Gh. Știrbei și Casa de depuneri și consem.

Competință — Poprire. Competința instanțelor judecătorești dintr'un Stat a judeca acțiunile contra unui Stat sau Suveran străin. — Dreptul aceluiași instanțe de a sechestra și valida sumele convenite unui Stat sau Suveran strein, întru cât nu se compromite gestiunea

(11) Cum noul cod German bazat pe o «cooperare socială» cât mai întinsă. Vezi: V. Erbiceanu «Tendențele noi în drept» (concepția altruistă a dreptului) Iași 1906.

(12) A se vedea de asemeni interesanta lucrare a d-lui V. Erbiceanu — Tendențele noi în drept — Cap. Concepția altruistă a dreptului. (Iași 1906).

și ordinea financiară a Statului strein. — Dreptul unui Suveran sau Stat strein de a renunța expres sau tacit la imunitatea jurisdicției.

In sfera dreptului internațional, buna credință și justiția reclamă ca instanțele judecătorești dintr'un Stat să fie competente a judeca acțiunile contra Statelor streine sau a Suveranilor streini, întru cât nu se compromite suveranitatea sau independența Statului strein.

Că în deosebi se recunoaște competența tribunalelor unui Stat a judeca contra Statului strein, când e vorba de acțiuni, reale și posesorii, în privința bunurilor imobiliare și mobiliare ale unui Stat situate pe teritoriul altui Stat, când Statul său Suveranul strein au drepturi la o moștenire deschisă pe teritoriul altui Stat.

Că tot ast-fel se pot sechestra sumele convenite unui Stat sau Suveran străin și sechestrarea are a fi validată întru cât nu se compromite gestiunea și ordinea financiară a Statului strein de oare-ce, serviciile publice cărora sunt destinate acele sume, n'ar suferi.

2. Dreptul internațional admite că Statul său Suveranul străin se poate supune jurisdicției unui alt Stat sau expres sau tacit, renunțând ast-fel la imunitatea jurisdicției.

Decisiunea No. 38/907. — Respinse motivele I și II din recursul făcut de Statul sârbesc contra deciziei Curții de apel din București, s.I, No. 156/906 (1) în proces cu Majestatea Sa Regina Natalia ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat S. Rosenthal în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-ni advocați T. Maiorescu și Gaster în combateri.

Deliberând.

Supra motivului 1 de casare:

«Exces de putere, erori grosiere de fapte, denaturări de acte, violarea art. 1537 C. civ. și violarea principiului de drept după care renunțarea la un drept este de strictă interpretare și nu poate rezulta decât din fapte absolut incompatibile cu dreptul la care s'ar fi renunțat. Curtea de apel, după ce proclamă că suma aparținând Statului Sârbesc nu putea fi, conform principiilor de drept internațional, urmărită, validează totuși poprirea înființată după cererea Reginei Natalia, pe cuvânt că Statul Sârbesc ar fi renunțat la imunitatea sa, renunțare pe care o deduce din următoarele 4 fapte: 1. Statul Sârbesc a primit să se judece d'inaintea instanțelor din România cu d-na Talian și d-l de Trautenberg; 2. Actul de transacție s'a făcut și autentificat în România; 3. Statul Sârbesc a intentat proces înaintea instanțelor române pentru anularea inscripției actului de transacție; 4. Actul de transacție prevede că plata sumei de 30000 galbeni se va face din prețul vânzării moșiei Negoiu, având Regele Alexandru dreptul de a cere transcrierea actului și de a lua verice măsuri de conservare.

«1. În ce privește primul motiv, tras din faptul că Statul Sârbesc n'a declinat competența instanțelor Române în procesul de revendicare a moșiei Negoiu, intentat de d-na Talian și d-l Trautenberg, Curtea numai printr'o vădită eroare de fapt, prin exces de putere și prin violarea regulilor de drept cari guvernă renunțarea, a putut să considere că atitudinea Statului în acel proces cu alte persoane străine de Regele

(1) A se vedea publicată împreună cu sentința Trib. Not. Ilfov în Curierul Judiciar din 1906, No. 67. (N. R.).

Alexandru, care el nu figura cu nici un titlu în proces, și în care era vorba de revendicarea unui imobil situat în România, pe motiv că donațiunea aceluși imobil ar fi nulă, constituie o renunțare tacită la dreptul de a invoca inimitatea sa de Stat pentru a se opune la executarea făcândă după cererea Regelui Alexandru.

«2. În ce privește motivul al doilea, tras din faptul că actul de transacție s'ar fi făcut și autentificat în România, Curtea iarăși numai prin exces de putere, violarea art. 1537 C. civ. și violarea regulilor relative la renunțare a ajuns să considere că faptul mandatarului Statului Sârbesc, de a face și cere autentificarea actului în România, constituie o renunțare la imunitate, deși mandatarul nu fusese special autorizat să facă și să ceară autentificarea actului în România, și, în toate cazurile, din acest fapt se putea deduce cel mult competența Tribunalului Român pentru a judeca litigiile relative la act, iar nu și renunțarea la imunitatea contra executării Statului în țară străină.

«3. În ce privește al treilea motiv, tras din acțiunea în anularea transcrierii, intentată de Statul Sârb la Trib. Dolj, Curtea violează regulile relative la renunțare când pretinde că această acțiune era personală și nu trebuia intentată la Tribunalul care ordonase transcripțiunea, fără a ține cătuși de puțin seamă și de faptul dovedit de noi că Statul a fost silit a intenta această acțiune de anularea transcripțiunii conform actului de vânzare a moșiei Negoiu, pentru a'și putea ridica banii.

«4. În ce privește al patrulea motiv, tras din clauza actului că suma se va plăti din prețul moșiei, Curtea trage din această clauză renunțarea la imunitate, denaturând înțelesul ei prin faptul că o consideră ca determinând locul plății, pe când ea nu determină decât o modalitate a plății, și apoi prin exces de putere, după ce constată singură că mandatarul Statului nu avea mandat pentru a insera o asemenea clauză jicitoare și inexplicabilă, dacă ar fi fost vorba de lucruri normale și curate, să afirme că din diferitele alte acte cu totul denaturate ar rezulta că mandatarul era în drept să înscrie această clauză».

Având în vedere că se constată că, Statul Sârb vânzând în 1904 moșia Negoiu ce avea în România, în urma înțelegerii dintre vânzător și cumpărător, din prețul de vânzarea moșiei s'a oprit suma de 576000 lei destinată pentru satisfacerea eventuală a obligațiilor ce luase Statul prin transacția încheiată în anul 1903 în România;

Că, în urma morții Regelui Alexandru, Regina Natalia a înființat sechestrul pentru plata sumei de 30000 galbeni ce Statul Sârb avea a plăti Regelui Alexandru conform sus zisei transacții;

Că Statul Sârb a făcut contestație contra popririi sumei, contestație care s'a judecat de Tribunalul de Ilfov, cât și de Curtea de apel din București, în urma căreia judecății s'a recunoscut judecătorește Reginei Natalia dreptul asupra sumei de 576000 lei, sumă reținută și conservată la Casa de depuneri și consemnațiuni;

Având în vedere că, în deosebire dinaintea Curții de apel, Statul Sârbesc a susținut necompetința Tribunalului Român, iar Curtea de apel declară că dacă instanțele judecătorești Române ar fi necompetente de a judeca contra unui Stat străin, însă în speță se declară că Statul Sârbesc a renunțat la imunitatea jurisdicției, întemeiându-se pentru aceasta pe diferite fapte și împrejurări;

Considerând că se confirmă tot mai mult în sfera dreptului internațional, părerea că buna credință și justiția reclamă că instanțele judecătorești dintr'un Stat să fie competente a judeca acțiunile contra Statelor străine, sau a Suveranilor străini, întru cât nu se compromite suveranitatea sau independența Statului străin;

Considerând că, în deosebire, se recunoaște că tribunalele unui Stat sunt competente a judeca contra Statului străin, când e vorba de acțiuni reale și posesorii în privința bunurilor imobiliare și mobiliare ale unui Stat situate pe teritoriul altui Stat, când Statul său

Suveranul străin a drepturi la o moștenire deschisă pe teritoriul altui Stat;

Că, în deosebire, se pot sechestra sumele cuvenite unui Stat sau Suveranul străin, și sechestrarea are a fi validată, întru cât nu se compromite gestiunea și ordinea financiară a Statului străin, de oare-ce serviciile publice cărora sunt destinate acele sume n'ar suferi;

Considerând, însă că, afară de acestea, e asemenea admis ca Statul sau Suveranul străin, în afară de acele cazuri, poate a se supune jurisdicției din alt Stat, sau expres sau tacit, renunțând ast-fel la imunitatea jurisdicției;

Că instanța de fond, admitând părerea posibilității renunțării la imunitatea jurisdicției, nu a violat în sine nici un principiu consacrat de dreptul internațional;

Având în vedere că Curtea de apel din București deduce renunțarea Statului Sârb din 4 împrejurări;

Că dacă s'ar putea admite că nu fie-care din actele și împrejurările invocate de Curte e de natură a confirma acea renunțare, e suficient ca una din ele să fie destoinică pentru ca decizia să fie motivată;

Considerând că unul din actele invocate de Curtea de apel, și care ar implica o renunțare din partea Statului Sârb de a se supune jurisdicției Tribunalului român, este transacția încheiată la 1903;

Că, într'adevăr, în virtutea acestei transacții încheiate în România între reprezentantul Regelui Alexandru și reprezentantul Statului Sârbesc, având împuternicirea conform Constituției Sârbești atunci în vigoare, și între moștenitorii donatorilor moșiei Negoiu a defunctului Velimir Teodorovici, se stabilește și recunoaște că Statul sârbesc moștenește moșia Negoiu, spre a realiza scopurile de utilitate publică indicate în testamentul lui Velimir Teodorovici, cu îndatorire de a plăti o sumă moștenitorilor și altă sumă Regelui Alexandru;

Că acest act de transacție se face în formă autentică;

Că, spre executarea acestei transacții, Statul Sârbesc vinde moșia Negoiu, primește prețul de vânzare, afară de o sumă destinată pentru plata sumelor ce avea a plăti acelor moștenitori și Regelui Alexandru;

Că, prin aceasta Statul mai d'inainte recunoaște că acele sume consemnate de cumpărător, în înțelegere cu cumpărătorul și cu Statul Sârbesc, puteau să fie cerute de cei în drept prin toate modurile admise de legile române, și Statul Sârbesc tacit primise a se supune jurisdicției Tribunalului Român în toate actele judecătorești pentru măsurile de conservare și executare;

Că, în împrejurările cauzei, competența Tribunalului Român e întemeiată nu numai pe o renunțare tacită, precum a admis Curtea de apel, dar ea corespunde și afară de aceasta principiului dreptului internațional, de oare-ce e vorba de acțiuni judecătorești în privința unor bunuri imobile situate în România, cari nu erau destinate pentru satisfacerea serviciilor publice ale Statului sârbesc, ci aveau a servi pentru împlinirea îndatoririlor private luate de Statul Sârbesc prin acel act de transacție;

Că de aceea motivul I e neîntemeiat;

Asupra motivului II:

«Denaturare de acte, violarea art. 1537 C. civil și exces de putere. Am invocat dinaintea Curții că actul de transacție este nul dintr'un îndoiit punct de vedere, și anume că ar fi lipsit aprobarea Consiliului de Stat cerută de Constituția Serbiei și că mandatarul Statului Sârb nu avea nici un mandat pentru a încheia o transacție cu Regele Alexandru. Curtea, după ce constată necesitatea autorizării Consiliului de Stat și după ce recunoaște că în procura dată mandatarului Statului Sârb nu-i se dă dreptul de a încheia o transacție cu Regele Alexandru, ajunge totuși, prin denaturarea violentă atât a deciziunii Consiliului de Stat, cât și a raportului Ministerului care a precedat-o și prin nesocotirea decretului Regelui Alexandru și a interpretării autentice dată de însuși Consiliul de Stat deciziunii sale, să afirme existența

unui fel de aprobări implicite a Consiliului de Stat, cum și existența unui fel de implicite autorizațiuni dată mandatarului».

Considerând că Curtea de apel constată că, în urma referatului Ministrului de finance către Consiliul de Stat din Belgrad, prin care se arată detaliat revendicările moștenitorilor donatorilor moșiei Negoiu și incertitudinea procesului și modalitățile sub cari acei moștenitori vor a se împăca, anume că Statul Sârbesc să plătească moștenitorilor o sumă de 250.000 lei, iar Regelui Alexandru 30.000 galbeni, Consiliul de Stat din Belgrad aprobă, și ast-fel Petronievici, ca reprezentant al Statului, a procedat la încheierea transacției;

Că, prin urmare, reprezentantul Statului Sârbesc, fiind legalmente și pe deplin împuternicit, a putut încheia tranzacția așa cum a încheiat-o;

Că tranzacția fiind încheiată în mod valid, conform împuternicirii dată în regulă și legal, incriminările din motivul II sunt cu totul nejustificate, și de aceea și acest motiv are a fi respins ca neintemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivele I și II; iar asupra motivului III ivindu-se divergență de opinie, se va judeca din nou în complectul Curței, conform art. 20 din legea sa organică (1).

Audiența de la 6 Martie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Statul Sârbesc cu Maiestatea Sa Regina Natalia, Principele Barbu Știrbei, Principele Gh. Știrbei și Casa de Depuneri și Consemnațiuni

Mandat. — Interpretarea termenilor coprinși în acel mandat. — Cestiune de fapt. — (Art. 1537 C. civil).

Interpretarea termenilor dintr'o procură pe temeiul unor acte este o cestiune de fapt de atributul suveran al instanțelor de fond, și deciziunea pronunțată în această privință nu poate cădea sub censura Curței de casație, sub cuvânt de violarea art. 1537 C. civil sau de denaturarea acelei procuri.

Deciziunea No. 54/907. — Respins, după divergență, recursul făcut de Statul Sârbesc contra deciziei Curței de apel din Buc. S. I No. 156/906, în proces cu Maiestatea Sa Regina Natalia, Principii Barbu și Gheorghe Știrbei și Casa de Depuneri și Consemnațiuni.

Curtea,

Ascultând pe D-l avocat S. Rosenthal în dezvoltarea motivului de casare rămas în divergență;

Pe D-l avocat T. Maiorescu, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului al III rămas în divergență:

«Denaturare de acte, violarea art. 1537 C. civil și exces de putere.

«Am cerut, în ultim rând, Curței, prin concluziuni subsidiare, să valideze poprirea numai în privința sumei de 30000 galbeni, de oare-ce stipulațiunea din actul de transacție relativă la plata dobânzei de 6% de la deschiderea succesiunii lui Theodorovici, a fost făcută de mandatarul Statului Sârbesc, fără să aibă drept prin procură a o face și fără ca Consiliul de Stat să fi aprobat plata acestei dobânzi. — Curtea, recunoscând lipsa mandatului ne respinge totuși cererea, ajungând la acest rezultat prin denaturarea actelor pe care se întemeiază, invocând un act din 1868 care nu avea ce căuta în proces, violând art. 1537 C. civil și denaturând însuși caracterul transacțiunii, comițând ast-fel și un caracterizat exces de putere».

(1) A se vedea tot în acest număr al ziarului și deciziunea Inaltei Curți dată în divergență asupra motivului al III-lea.

Având în vedere că prin transacția încheiată între Petronievici, ca reprezentat al Statului Sârbesc, și între Maria Talian și Hans de Trautenberg, Statul Sârbesc ca moștenitor al defunctului Velimir Theodorovici, se obligă a plăti Regelui Alexandru al Serbiei suma de 30000 galbeni cu dobândă;

Având în vedere că prin procura lui Petronievici, se face mențiune de legatul de 30000 galbeni la a căror plată de Statul Sârbesc, Petronievici avea să consimtă:

Că, Curtea de apel, pe temeiul expresiei «legat» din procură, și ținând seamă de actul de danie din 1868 din partea moștenitorilor defunctului Rege Milan Obrenovic, de referatul Ministrului de Finanțe al Serbiei, precum și de actul de aprobare al Consiliului de Stat, declară că acei 30000 galbeni reprezintă bonurile rurale în aceeași sumă datorită lui Velimir Theodorovici, care avea să se înapoieze, după actul de danie, lui Milan Obrenovic, respectiv moștenitorului Regelui Alexandru, care a fi plătite cu dobânda de 6%, întru cât bonurile rurale se dăduse cu cupoanele lor;

Considerând că, pentru a ști da seamă de expresia «legatul de 30000 galbeni» coprinși în procură, Curtea de apel era în drept a recurge la actele la cari a recurs întru cât este o legătură strânsă între ele toate și ele pot servi pentru explicarea acelei dispoziții din procură; — că dacă este adevărat că puterile conferite prin procură specială aș să rezulte din însăși procură, — însă cum această procură n'ar avea nici o existență fără raportul Ministrului de Finanțe și fără aprobarea Consiliului de Stat — învederat că acele acte pot fi invocate și aș să servi pentru interpretarea dispoziției din procură; — că așa fiind, Petronievici stipulând prin actul de transacție că avea a se da 30000 galbeni cu dobândă, aceasta e conform procurii, în care se face mențiune nu numai de 30000 galbeni, ci de legatul de 30000 galbeni, precum și conform referatului Ministrului de Finanțe și aprobării Consiliului de Stat, cari se întregesc și se susțin pentru a ști ce înseamnă legatul de 30000 galbeni;

Considerând că interpretarea termenilor din procură, pe temeiul actelor arătate, este impusă prin natura împrejurărilor cauzei, de oare-ce moștenitorii reclamanți cu care Statul Sârbesc are a transige nu înțelegeau de cât sub condiție de a se respecta actul de danie din 1868 în dispoziția că murind Velimir Theodorovici, bonurile rurale ale moșiei Negoiu din România, dăruite aceluiași Velimir Theodorovici, să revie Regelui Milan, — și pentru aceasta nu era suficientă plata de 30000 galbeni, ci și dobânzi, întru cât bonurile rurale avusesse cupoane și produse dobânzi, de care Velimir Theodorovici, se folosise cât timp trăise și ast-fel suma de 30000 galbeni trebuie să fie plătită cu dobânzi de la moartea supravinită a lui Velimir Theodorovici;

Că ast-fel nu poate fi vorba de violarea art. 1537 C. civil, nici de denaturarea transacției sau a procurii; prin urmare, și acest motiv are a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 7 Martie 1907

Președenția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Dr. M. Zambilovici cu Ministerul de Interne

Contencios administrativ — Medic de spital rural revocat. — Dacă are dreptul a recurge în casație pe baza art. 5 al. i din legea Curții de casație. — Soluție afirmativă. — Dreptul Consiliului sanitar superior de a constata neregularitățile și abuzurile comise de funcționarii serviciului sanitar. — Avizul dat de acest consiliu. — Caracterul acestui aviz. — Neobligativitatea Ministerului de Interne de a ține seamă de acest aviz. — Revocarea medicului, deși avizul Consiliului sanitar a fost numai pentru suspendarea lui. — Netemeinicia recursului la casație, făcut în asemenea împrejurări, în

contra revocării. — Art. 42, 21, 24 și 27 din legea sanitară — Art. 5 al. i din legea Curții de casație din 1905.

1. Legiuitorul din 1905, prin art. 5 al. i din legea Curții de casație, a înțeles să pue la adăpostul arbitrariului administrativ nu numai pe funcționarii inamovibili proprii ziși, ci și pe toți funcționarii cari ar fi înlocuiți fără respectul formelor ce garantează stabilitatea lor. Această intențiune a legiuitorului reese atât din dezbaterile urmate în sânul Corpurilor legiuitoare, cu ocaziunea votării acestei legi, cât și din textul art. 5 al. i, care vorbește de înlocuirii în contra legii.

Așa dar, un medic de spital rural are dreptul să beneficieze de dispozițiunile art. 5 al. i, dacă a fost revocat cu călcarea formelor prevăzute de legea organică a corpului medical.

2. După art. 42 din legea sanitară, medicul unui spital rural nu poate fi revocat de cât prin decret regal și în urma unui raport motivat al Ministerului de Interne, bazat pe o cercetare făcută de un inspector sanitar.

3. Consiliul sanitar superior este instituit prin art. 21 din legea sanitară, ca consiliu consultativ pe lângă Ministerul de Interne, care îi cere avizul ori când în interesul sănătății publice. Acest consiliu are dreptul și de supraveghere asupra întregului serviciu sanitar și, în acest scop, are dreptul de a constata neregularitățile și abuzurile comise de funcționarii săi și a le aduce la cunoștința Ministerului de Interne, dându-și totodată avizul asupra pedepselor de aplicat funcționarilor abătuți.

Aceste avizuri său păreri nu au caracterul unor deciziuni, ci sunt numai niște simple desiderate, pe cari Ministerul de Interne nu este obligat a le ține în seamă.

Singurile cazuri în care Consiliul sanitar superior pronunță adevărate deciziuni sunt: în privința libertății practice a medicinei și veterinăriei și în privința greșelilor comise de micii funcționari, anume indicații în lege, căroro consiliul le poate aplica pedeapsa admonestării fără intervenția Ministerului de Interne.

Așa dar, nu se violează art. 24 din legea sanitară de către Ministerul de Interne, când dânsul a cerut revocarea unui medic de spital rural, cu toate că Consiliul sanitar superior opinase pentru suspendarea lui pe timp de 30 zile.

Deciziunea No. 84/907. — Respins recursul făcut de Dr. Al. Zambilovici prin petițiunea înregistrată No. 15166 din 10 August 1906 în proces cu Ministerul de Interne.

Curtea,

Ascultând pe d-nii adv. P. Missir, C. Arion și Costacopol din partea recurentului și

Pe d-nii adv. M. Antonescu și I. Brătescu în combatere;

Deliberând,

Asupra incidentului de inadmisibilitatea recursului:

Având în vedere recursul făcut de dr. Zambilovici în contra decretului regal cu No. 2714 din 8 Iulie 1906 prin care recurentul este revocat din funcțiunea de medic al spitalului rural din Plăinești, județul Râmnicul-Sărat;

Având în vedere decretul regal supus recursului și raportul Ministerului de Interne pe care se întemeiază acest decret;

Având în vedere că din dezbateri și din actele produse în instanță se constată că, în ziua de 16 Iulie 1906 Consiliul superior sanitar a emis părerea ca să se

aplice recurentului pe atunci medic al spitalului rural din Plăinești, drept pedeapsă, suspendarea din funcțiune pe timp de 30 de zile; că Consiliul, în încheierea sa, sprijinea această pedeapsă pe două raporturi de inspecțiune, făcute în două rânduri diferite, unul al sub-inspectorului sanitar Dr. Drăgulănescu și altul al inspectorului sanitar Dr. Valinteanu prin cari se aduc recurentului învinuirii izvorâte din modul în care a administrat spitalul;

Că mai înainte de a lua această rezoluțiune Consiliul sanitar a chemat și ascultat pe recurent în întâmpinările sale la imputările formulate de cei doi înșarcinați cu cercetarea;

Având în vedere că consiliul sanitar cerând conform art. 27 din legea sanitară aprobarea acestei măsuri, Ministerul de Interne, a socotit că abaterile sunt grave și pedeapsa insuficientă și în consecință prin raportul cu No. 12947 din 5 Iulie 1906 a solicitat Majestății Sale Regelui un decret de revocare a medicului învinuit; că în urma acestei revocări recurentul se plânge la această înaltă Curte invocând dispozițiunile art. 5 al. i din legea sa organică;

Având în vedere că Ministerul de Interne cere în prealabil ca această Curte să 'și decline competența de a judeca, de oare-ce recurentul ar fi un funcționar amovibil și ca atare nu se poate pune sub protecțiunea art. 5 al. i din legea Curții de casație;

Având în vedere că excepțiunea ridicată tinzând la respingerea recursului, fără a intra în esaminarea mijloacelor pe care este fondat, caută a fi rezolvată cu precădere;

Considerând că din textul art. 5 al. i al organizării Curții de casație pare a rezulta, în adevăr, că nu au dreptul de a recurge la această Curte de cât funcționarii revocați sau puși în retragere, cari sunt declarați inamovibili prin legea corpului din care ei fac parte, că legea sanitară nedeclarând inamovibili pe medicii spitalelor rurale recursul ce se discută astăzi ar fi inadmisibil;

Considerând că toată cestiunea se reduce așa dar la aceea de a se ști dacă art. 5 al. i, mai sus menționat, este restrictiv, sau se aplică și la alte categorii de funcționari pe cari legile speciale nu-i proclamă inamovibili dar cari totuși nu sunt lăsați la absoluta discrețiune a puterii publice de care depind;

Considerând cu legiuitorul din 1905 prin art. 5 al. i, pe care recursul se reazemă, nu a înțeles să pue la adăpostul arbitrariului numai pe funcționarii inamovibili proprii ziși, ci pe toți funcționarii cari ar fi înlocuiți fără respectul formelor ce garantează stabilitatea lor; Că această intențiune a legiuitorului reese atât din textul acestui articol, care vorbește de înlocuirii în contra legii cât și din dezbaterile, ce au avut loc în sânul corpurilor legiuitoare cu ocaziunea votării acestui text;

Considerând că este exact că Ministrul justiției, promotorul legii contenciosului administrativ, explicându-se în Senat, asupra înțelesului cuvântului «funcționar inamovibil» a declarat că nu pot recurge la contenciosul administrativ de cât acei funcționari cari nu pot fi înlocuiți de cât în virtutea unei hotărâri pronunțată de un trib. de drept comun sau de un trib. disciplinar;

Considerând că nimic nu autoriză pe această Curte de a crede că ministrul, cu această ocaziune, a voit să dea cuvântului inamovibil o definițiune cu putere de autoritate care să cuprindă tot definitul și numai definitul, de vreme ce, de ar fi fost așa, ar fi înscris această definițiune în lege spre a servi de normă judecătorului chemat a statua asupra litigiilor viitoare;

Considerând că ceia-ce urmărea oratorul Guvernului prin explicațiunile date, nu era limitarea sferei de aplicațiune a noțiunii «inamovibil», la cazurile enunțate în declarațiunea sa, ci întinderea acestei noțiuni la toate înlocuirile făcute cu neobservarea formelor menite a țărături arbitrariul puterii executive;

Considerând că din toate cele ce preced rezultă că recurentul are dreptul de a beneficia de dispozițiunile art. 5 al. i din legea Curții de casațiune, dacă va putea dovedi că revocarea sa s'a făcut cu călcarea formelor prevăzute de legea organică a corpului medical;

Considerând că potrivit art. 42 din legea sanitară medicul unui spital rural nu poate fi revocat de cât prin decret regal și în urma unui raport motivat al Ministerului de Interne bazat pe o cercetare făcută de un inspector sanitar; că revocarea unui ast-fel de medic neputându-se face de cât în asemenea condițiuni, recurentul cu drept cuvânt se prevalează de beneficiul art. 5 al i din legea Curții de casațiune;

Considerând că ast-fel fiind recursul este admisibil în principiu și deci excepțiunea ridicată este neîntemeiată;

In fond:

Deliberând,

Asupra întâiului motiv de casare:

I. «Violarea art. 42 din legea sanitară.

«Fiind medic primar de spital, numit definitiv pe baza concursului ce am dat, nu mi se putea aplica penalitatea revocării de cât în urma unui raport motivat pe baza unei anchete făcute de un inspector sanitar după cum prevede art. 42 din legea sanitară;

«Ministerul a înaintat raportul fără să aibă înaintea sa o cercetare făcută conform legii și prin aceasta a putut fi indus în eroare asupra faptelor și a călcat în tot cazul legea».

Având în vedere raportul prin care Ministerul de Interne supune Majestății Sale Regelui, spre semnare decretul de revocarea recurentului din funcțiunea sa;

Considerând că acest raport este întemeiat pe raporturile sub-inspectorului sanitar Dr. Drăgulănescu și inspectorului sanitar Dr. Valentineanu;

Considerând că printr'insul Ministerul de Interne articulează fie-care din învinuirile ce impută recurentului;

Considerând că ast-fel fiind întâiul motiv de casare este inexact în fapt și ca atare nefondat;

Asupra motivului al doilea de casare:

II. «Violarea art. 24 al. 3 și art. 27 din aceeași lege;

«Revocarea mea este ilegală și prin faptul că această penalitate nu se poate aplica fără ca ea să fi fost pronunțată de autoritatea superioară sanitară care conform art. 24 al. 3 este în primul loc chemată a controla și judeca abaterile medicilor, de la datorile lor. În specie cum consiliul a opinat pentru suspendarea mea pe timp de 30 zile, Ministerul nu putea preschimba penalitatea în revocare fără a viola art. 27 din lege».

Considerând că consiliul superior medical este instituit, prin art. 21 din legea sanitară ca consiliu consultativ pe lângă Ministerul de Interne având ca președinte de drept pe însuși Ministrul respectiv;

Ministerul de Interne îi poate cere avizul or când, în interesul sănătății publice ar găsi că este necesar;

Considerând că deosebit de această atribuțiune legea prin art. 24 conferă consiliului superior sanitar o mulțime de alte cazuri cu privire la controlul lucrărilor de igienă publică și la supravegherea întregului Serviciu sanitar;

Considerând că în marginile acestor atribuțiuni consiliul superior medical are dreptul de a constata neregularitățile, neajunsurile serviciului și abuzurile comise de funcționarii săi, a le aduce la cunoștința Ministerului de Interne și a arăta, tot de odată, măsurile de îndreptare și pedepsele ce ar crede că trebuiesc aplicate acelor funcționari cari s'ar fi abătut de la îndatoririle lor;

Considerând că toate aceste păreri nu sunt de cât simple desiderate sau avizuri, ne având caracterul unor decizii;

Considerând că singurele decizii ce consiliul poate pronunța sunt acelea ce se raportă la libera practică a medicinei și veterinariei și la greșelile comise de micii

funcționari anume indicați în lege căror și consiliul le poate aplica pedeapsa admonestării fără intervențiunea Ministerului de Interne;

Considerând că este adevărat în specie că consiliul superior sanitar aducând cazul la cunoștința Ministerului de Interne a opinat pentru suspendarea pe termen de 30 zile, dar această părere nu poate constitui o hotărâre ci emiterea unei dorinți pe care Ministerul de Interne nu era obligat de a o ține în seamă;

Considerând că ast-fel fiind, este neexact în drept că Ministerul de Interne a violat art. 24 din legea sanitară, când a cerut revocarea recurentului; că în această privință art. 42 din aceeași lege, este formal și termenii săi nu pot da naștere vre-unei îndoieli;

Considerând că ast-fel fiind, și acest al II-lea motiv este nefondat;

Asupra motivului al treilea de casare:

III. «Violarea art. 31 și 139 al. ultim din legea sanit. combinate cu dispozițiunile regulamentului sancționat prin decretul regal No. 3190 din 2 August 1900 care a dat naștere numai unui conflict de atribuțiuni între autorități și unor confuziuni periculoase pentru sănătatea a miilor de bolnavi săteni, prin abuz de putere și denaturare a faptelor medicul a fost făcut, fără voe, arbitru conflictului făcut el răspunzător de neajunsurile rezultate din acel conflict, chemat telegrafic înaintea consiliului sanitar superior care indus în eroare a votat suspendarea mea pe 30 zile, pedeapsă schimbată apoi în revocare.

«Nu mi s'a comunicat nici acuzațiile pe care le-am auzit pentru prima oară, chiar în momentul când consiliul se adunase în ședință.

«Dacă se observa formele esențiale sfinte ale apărării consiliul mă achita în fața probelor cu acte ce aș fi adus».

Considerând că nici un text de lege nu obligă pe Ministerul de Interne ca să cheme înaintea sa pe medicul abătut spre a se apăra de păra ce i se aduce prin rapoartele medicale de anchetă; că de alt-mintrelea în fapt se constată că consiliul sanitar superior medical a chemat pe recurent și i-a cerut explicațiuni mai înainte de a semna încheierea prin care se aducea cazul la cunoștința Ministerului de Interne;

Că ast-fel fiind, urmează a se respinge și acest ultim motiv.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, Secția I

Audiența de la 20 Ianuarie 1907

Președinția d-lui G. ORMAN, Prim-Președinte

Ministerul de finanțe cu Ion Dumitrescu

Convențiune. — Dispoziție luată de Ministerul de Finanțe de a nu se mai plăti perceptorilor remize la zecimele de percepere. — Comunicarea acestei dispozițiuni către percepători. — Continuarea lor de a funcționa. — Dacă aceasta constituie între Minister și percepător o convenție legală. — (Art. 956 C. civil)

Din momentul ce Ministerul de Finanțe prin o dispozițiune luată a comunicat perceptorilor că pe timpul de la 1901 până la 1904 nu li se mai plătește remiză și la zecimea de percepere, și percepătorii, luând cunoștință de această măsură, a primit a funcționa, prin aceasta s'a stabilit o convențiune între Minister și percepători pe care a și executat'o.

Prin urmare, un percepător nu se poate plânge că acest fapt ar constitui o violență în sensul art. 956 C. civ., de oare-ce nici persoana, nici averea intimatului nu erau supuse unui rău consi-

derabil, întru cât revocarea din o funcțiune publică nu intră în cazurile art. 956 sus citat.

Curtea,

Având în vedere că, în speță, obiectul acestui proces consistă în acțiunea făcută la prima instanță de intimatul Ion Dumitrescu, prin care cere ca Ministerul de Finanțe să fie obligat să-i plătească suma de 3276 lei 74 bani ce i se cuvine ca remiză la zecimea de percepere încasată de dânsul în calitate de perceptor al circumscripției 14 Alexandria din județul Teleorman, pe timpul funcțiunii sale de la 1 Aprilie 1901 până la 20 Decembrie 1902;

Având în vedere că acest proces este venit în judecata acestei Curți în urma casarei deciziunii Curței de apel din București secția III cu No. 125 din 1904 prin deciziunea Inaltei Curți de casație și justiție secția I sub No. 118 de la 11 Martie 1903¹⁾;

Având în vedere că Ministerul de Finanțe în susținerea apelului său a invocat că Ministerul luând dispozițiunea ca pe perioadă de la 1 Aprilie 1901 până la 1 Aprilie 1904 să nu se mai plătească perceptorilor remize și la zecimea de percepere, a comunicat intimatului, I. Dumitrescu această măsură și după aceasta el a primit a funcționa în aceste condițiuni până la 29 Decembrie 1902, fără să protesteze contra acestei dispozițiuni așa că între perceptor și Minister s'a încheiat o convenție tacită și prin urmare nu mai poate pretinde remize și la zecimea de percepere;

Având în vedere că intimatul I. Dumitrescu recunoaște că a intrat ca perceptor la circumscripția 14 Alexandria din județul Teleorman la 1 Aprilie 1901 unde a funcționat până la 29 Decembrie 1902, cum și că a fost încunoștiințat de administrația financiară Teleorman prin ordinul No. 9522 dela 29 Mai 1901 în urma ordinului d-lui Ministru de Finanțe că pe viitor nu se mai plătește perceptorilor remize la zecimele de percepere și cu toate acestea a continuat a funcționa până la 29 Decembrie 1902 luând și remize de la cele-l'alte impozite;

Considerând că din aceste recunoașteri pentru Curte rezultă în mod evident că intimatul Ion Dumitrescu având cunoștință de ordinul de mai sus și continuând de a mai servi în aceste condițiuni fără nici o rezervă sau protestare din parte-î, a acceptat măsura luată de Minister de a nu i se mai plăti remize la o zecime de percepere;

Că, prin urmare, este cert că o convenție s'a stabilit între el și Minister pe care a și executat-o;

Având în vedere, că deși intimatul I. Dumitrescu se opune susținând ca această convenție invocată de Minister este nulă de oare-ce el fiind funcționar inferior dependente de Ministerul de Finanțe, nu putea să se opue la măsura luată cu violarea drepturilor sale însă îi rămânea neatins dreptul de a-și valida pretențiunile sale în justiție, întru cât consimțământul său de a rămâne în funcțiune era violat prin puțința ce avea Ministerul de a-l depărta din funcțiune;

Considerând că aceasta nu poate constitui o violență în sensul art. 956 din codul civil de oare-ce nici persoana și nici averea intimatului nu erau supuse unui rău considerabil, întrucât revocarea din o funcțiune publică nu constituie aceea ce legea expune prin articolul sus zis, ca un rău considerabil referitor la persoana sau averea cui-va și apoi nu este admisibil ca Ministerul de Finanțe să fi recurs la o așa măsură față de intimatul în apel, în cazul când dânsul și-ar fi manifestat intenția sa de a reclama dreptul în cestiune;

Că în speță nu este vorba decât de o convenție tacită încheiată între Ministerul de Finanțe și un perceptor relativ la plata remizelor asupra zecimilor de

percepere, convențiune care s'a constatat că a existat între părți, de a nu i se mai plăti această remiză, pe care intimatul a acceptat-o și a funcționat înainte până la 29 Decembrie 1902, așa că această convențiune devenind legea părților, dânsul nu mai putea în urmă să pretindă a i se plăti această remiză la care a renunțat și prin urmare din acest punct de vedere apelul Ministerului de Finanțe fiind fondat urmează a se admite, iar acțiunea făcută la prima instanță de intimatul I. Dumitrescu rămânând nefondată cată a se respinge.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier C. Georgescu, Curtea, în majoritate, admite apelul.

(ss) G. Orman, C. Plopușoreanu, C. Georgescu.

Opiniune

Subsemnații diferim de majoritate pentru următoarele motive:

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecata acestei Curți, prin casarea deciziunii Curței de apel din București secția III sub No. 125 din 1904 este de a se ști dacă între intimatul Dumitrescu și Ministerul de Finanțe a intervenit o convențiune tacită prin care să se constate că numitul intimat a renunțat la remiza ce pretinde că i se cuvine din zecimile de percepție;

Considerând că Ministerul de Finanțe pentru a dovedi existența convențiunii tacite invoacă faptul că intimatul fiind numit perceptor la circumscripția 14 Alexandria, județul Teleorman la 1 Aprilie 1901 unde a funcționat până la 29 Decembrie 1902, la 29 Mai 1901 prin adresa sub No. 9522 a Administratorului Financiar din Teleorman ca urmare a ordinului Ministerului de Finanțe, a fost încunoștiințat că pe viitor nu se va mai plăti remize la zecimele de percepere;

Considerând că pentru a se susține existența unei convențiunii tacite se cere o condițiune indispensabilă ca faptele din care se deduce consimțământul tacit să fie manifeste și convingătoare și că el să fie liber și spontan;

Că în speță singurul fapt că intimatul primind menționata adresă sub No. 9522 și nu a făcut nici o opoziție și faptul că a continuat a funcționa și după primirea acestei adrese, nu implică un consimțământ tacit din partea-î, pentru motiv că intimatul nu putea renunța voluntar la o funcțiune, de care poate că avea nevoie și pentru-că dânsul după cum s'a afirmat și nu s'a contrazis de apelant era debitat cu diferite sume și avea nevoie de a rămâne în funcțiune ca să lichideze socotelile relative la funcțiunea sa;

Că din toate aceste fapte și împrejurări neputându-se forma convingerea că în speță există un consimțământ liber și manifest din partea intimatului, în așa caz subsemnații suntem de opinie că între Ministerul de Finanțe și intimatul Dumitrescu nu a intervenit o convențiune tacită prin care să se constate că intimatul a renunțat la remiza zecimilor de percepție și prin consecință a se admite în parte apelul Statului și a se condamna Ministerul de Finanțe la suma de 2315 lei atât cât nu s'a contestat de apelant, iar nu suma de 3276 lei și 74 bani cât s'a cerut prin acțiunea introductivă, sumă care nu a fost probată că se cuvine intimatului ca remiză din zecimele de percepție pe timpul cât a funcționat ca perceptor.

(ss) C. Marinescu, C. A. Mitescu.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mîna încasatorilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu mateă, investite cu ștampila *Curierului Judiciar*.

¹⁾ A se vedea publicată în *Curierul Judiciar* din anul 1905, No. 27, pag. 213. (N. R.).